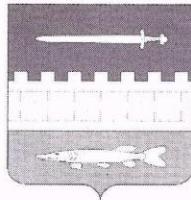

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
БУРЕВЕСТНИКОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

423194, с. Слобода Волчья, ул. Центральная, 29

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БУРЕВЕСТНИК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

423194, Волчья Бистәсе, Узак урамы, 29

КАРАР

тел.: (8-84348) 36-1-31, факс: (8-84348) 36-0-97, эл. почта Burev.Nsm@tatar.ru

КАРАР

2024 елның 28 маендағы

№11

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше түрүнде

1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә "Күмү һәм күмү эше түрүнде", 2003 елның 6 октябрендәге «Жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнде» 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясендә, «Үлгәннәрне күмү буенча хәзмәтләр күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре түрүнде» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Федераль законны ғамәлгә ашыру чаралары түрүнде» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 18.05.2007 № 196 карары белән «Күмү һәм күмү эше түрүнде» Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлеге башкарма комитеты карап итте:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлегендә №1 нче күшымта нигезендә жирләү һәм күмү эше түрүнде нигезләмә;

№2 нче һәм №3 нче күшымта нигезендә, жирләү буенча хәзмәтләр күрсәтүнече, гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хәзмәтләрнен сыйфатына карата таләпләр.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә жирләү эшен оештыру түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Буревестник авыл жирлеге Башкарма комитеты 12.12.2016 № 21 карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталы» нда бастырып чыгарырга: <https://pravo.tatarstan.ru> һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Яңа Чишмә муниципаль районның рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

4. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе
Буревестник авыл жирлеге
Яңа Чишмә муниципаль районы
Татарстан Республикасы

Ю.М. Улитин

Буревестник авыл жирлеге башкарма
комитеты каарына 1 нче күшымта
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы
2024 елның 28 маеннан №11

Нигезләмә Буревестник авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше түрүнда Татарстан
Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы

1.1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Буревестник авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше түрүндагы нигезләмә “Жирләү һәм күмү эше түрүнда” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы (алга таба - 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, “Үлгән жирләү буенча хәzmәт курсатуләр гарантияләре түрүнда” 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, “Жирләү һәм күмү эше түрүнда” Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары түрүнда” Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 маендагы 196 номерлы каары, Яңа Чишмә муниципаль районының рекле авыл жирлеге һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә жирләү тәртибен җайга сала.

1.2. Өлеге Нигезләмә максатларында түбәндәге төшөнчәләр кулланыла:

якын туганнар - түрүдан-туры өскә таба һәм аска таба сузылган линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабайлар, әбиләр һәм оныклар), шулай ук тұлышынча һәм тұлы булмаган (әтиләре яисә әниләре уртак булған)abyй-әнеләр һәм апа-сөнелләр, уллықка алынған, уллықка алучылар;

дин зираты - үлгән яисә үлгән кешеләрне (алга таба - үлгән) жирләү өчен билгеләнгән зират (жәмәгать зираты участогы), тиешле дини йолаларны үтәп, бер конфессиягә караган зират (каберлек);

жәмәгать зиратының хәрби участогы - үлгән хәрби хәzmәткәрләрне һәм аларға тиңләштерелгән категориядәге гражданнарны күмү өчен билгеләнгән жәмәгать зираты участогы;

жирләү буенча хәzmәtlәrne гарантияләнгән исемлеге - жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хәzmәt күрсәt торған хәzmәtlәr исемлеге, жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэммин итү максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә;

күмү зонасы - зиратның һәм (яисә) крематориянең күмү гамәлгә ашырыла торған функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар - мәет калдықларын яки үлгән, жирләнгән продукцияне һәм күмүдә катнашучыларны катафаль транспортта йөрту;

зират - үлгәннәрнең мәетләрен һәм мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объекты;

буш күмүләр өчен ябык зират - яңа урыннар булдыру өчен тұлышынча файдаланылған зират;

зират чоры - аның ахырында күмелгән гәүдәне минеральләштеру тәмамлана һәм тугандаш кабергә икенче күмү рөхсәт итеп торған вакыт;

колумбарий - бина, аның өлеше яисә көл яисә көл белән чүп савытлары күмү өчен билгеләнгән корылма;

кремация - үлгән кешенең калдықларын утка тапшыру;

күмү урыны - үлгәннәрнең мәетләрен яисә мәетләрен күмү өчен билгеләнгән күмү

объекты пространствосының бер өлеше;

жирләу урыны - һәлак булғаннарның мәетләрен күмү буенча йола гамәлләрен үткөрү өчен билгеләнгән, әхлак, санитария һәм экология таләпләре нигезендә маҳсус оештырылган мәет, көл һәм көл салынган чүп савытлары пространствосының бер өлеше;

минерализация - жирләнгән жисемнәң аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер - колумбарийдан башка жирдә жирләу өчен кишәрлектә, склепта, башка ритуаль корылмада урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка күмү өчен билгеләнгән урын яисә көлле урна;

кабер коймасы - кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган линия корылмасы;

намогик корылма - үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган мемориаль мәгълүматны үз эченә алган архитектура-скульптур корылма (кабер ташлары);

жәмәгать зираты - үлгән кешеләрне күмү өчен, аларның ихтыяр белдерүләрен исәпкә алып яки күмү эше мәсьәләләре буенча маҳсуслаштырылган хезмәт карары буенча урыннар Карапан зиарат;

жирләу билгеләнешендәге объект - шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы, яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яисә участок (зиарат, крематорий, колумбарий h.b.);

ялғыз күмү урыны - үлгән кешене, шул исәптән шәхесе эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене күмү өчен бирелә торган жирләу билгеләнешендәге объект территориясендәге участок;

күмү - Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, жирне, утны яисә суны бирү юлы белән, гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә үлгән гәүдәне, калдыкларны, көлне күмү буенча йола гамәлләре;

жирләу - үлгән туганнарын элек күмгән урында үлгән кешене билгеләнгән тәртиптә бирелгән урында жирләу;

туганнар - туганлыкта торучы якын туганнардан тыш, барлык башка затлар;

туганлык урыны - үлгән кешенең туганы (һәм) элек күмелгән күмү объекты территориясендә кишәрлек;

санитар-яклау зонасы - киңлеге Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган зиарат һәм (яисә) крематория һәм торак (селитеб) яисә сәнәгать төзелеше арасында функциональ-территориаль зона;

жирләу эше мәсьәләләре буенча маҳсуслаштырылган хезмәт - жирле үзидарә органы тарафыннан оештырыла торган, жирләу буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә күрсәтә торган оешма;

күмү турында таныклык - күмү турында белешмәләр булган һәм күмү урыны өчен жаваплы зат булган һәм аны алга таба күмү урынын файдалану хокукин раслый торган документ;

экстремумация - суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен жирләу урыныннан үлгән кешенең мәетен алу яки күчереп күмү өчен.

2. Мәет күмү гарантияләре

2.1. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган үлгән затның яисә вафат булган затның якын туганнарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә, никахны күмү буенча хезмәтләр исемлегенең тубәндәге бушлай нигезендә күрсәтү гарантияләнә:

- 1) күмү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- 2) күмү өчен кирәкле табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиаратта (крематорийда) йөрту;
- 4) күмү (урнаны алга таба көл белән бирү белән кремация).

2.2. Ир яисә хатын, янын туганнары, башка туганнары йә үлгән законлы вәкил булмаганда яисә алар күмү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, шулай ук, үлгән кешеләрнең шәхесе ачыкланмаган очракта, күмү буенча хезмәтләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) күмү очен кирәклे документларны рәсмиләштерү;
- 2) тән нурланышы;
- 3) табут бирү;
- 4) үлгән кешене зиратта (крематорийда) йөрткәндә;
- 5) күмү.

Йортта, урамда яисә башка урында вафат булучыны, шәхесенең эчке эшләр органнары билгеләгәннән соң, күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә утыртыла.

Шәхес Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү күрсәтелгән органнарының мондый очракларда билгеле бер жәмәгать зиратлары участокларында жиргә бирү юлы белән жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Мәет үлгән кешене жирләү йөкләмәсен үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарылган очракта, күрсәтелгән затларга жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр күләмендәге социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәյсә, Россия Федерациясенең Татарстан Республикасы буенча пенсия һәм социаль иминият фонды булеге, Татарстан Республикасының Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештереп, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5 Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге сыйфаты Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының карары белән расланган жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлегендә жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле органга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге башкарма комитетының структур бүлекчәсе вәкаләтләренең бер өлешенә (аерым вәкаләтләргә) бирү рөхсәт ителә.

3.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге территориясендә (алга таба - авыл жирлеге) бушлай жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт башкара (алга таба - махсуслаштырылган хезмәт).

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлекләрендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлегенең муниципаль хокукий актларына һәм күмү һәм күмү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга таяна.

3.4. Авыл жирлеге территорииясендә махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру өлеге Нигезләмә һәм жирләү эше өлкәндә башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэммин итү, атап әйткәндә зиратларны карап тоту мәсьәләсе, Россия Федәрациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. файдаланыла торган мәлкәтне биләү, андан файдалану һәм аның белән эш итү

жирләү һәм күмү эшен оештыру өлкәндә Россия Федәрациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге территорииясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту өлкәндәге вәкаләтләр

4.1. Авыл жирлеге территорииясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту өлкәндә вәкаләтле орган вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

1) жирләү өлкәндә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру һәм авыл жирлеге территорииясендә жирләү эше;

2) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлегенең жирләү һәм күмү мәсьәләләре буенча Россия Федәрациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукий актлар таләпләренең авыл жирлеге территорииясендә үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә махсуслаштырылган хезмәт күрсәтүне тикшереп торуны гамәлгә ашыру, шул исәптән жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләрне үтәүне;

4) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге республика башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән жирләү һәм күмү өлкәндә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлек;

5) Россия Федәрациясе Пенсия һәм социаль иминләштерү фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән женси мөнәсәбәтләр буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәт күрсәтүләрне тарифлар буенча билгеләү һәм килештерү;

6) жирләү һәм күмү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар эшләү һәм үз компетенциясе чикләрендә кабул итү;

7) мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күрсәту қысаларында эшләр башкаруга контракт (шартнамәләр) махсуслаштырылган хезмәте белән төзелгән юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар тарафыннан башкарылуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

8) авыл жирлеге территорииясендә урнашкан жәмәгать зиратлары территорииясендә житештерелгән барлык күмүләрне исәпкә алуны алып бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алып бару юлы белән;

9) күмү зоналарын билгеләү һәм жәмәгать зиратларында күмү (күмү) өчен урыннар бирү;

10) вафат булучыны күмү өчен зиратлар территорияләрендә бушлай бирелә торган

жир участогы күләмен билгеләу;

11) авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында карарлар кабул итү;

12) яңа зиратлар төзү, киңәю, күчерү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын ябу чараларын эшләу һәм гамәлгә ашыру;

13) зиратлардан һәм жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

14) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

15) авыл жирлеге территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллық мониторинг үткәрү;

16) күмү эше мәсьәләләре буенча попечительләр (кузәту) советлары төзү (аларны формалаштыру һәм вәкаләтләр тәртибен билгеләү белән);

17) жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарның консультациясе һәм килүчеләрне кабул итү;

18) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт түләүсез нигездә жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләрне күрсәтә.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен зиратлары, үлгәннәрнең мәетен (калдыкларын) күмү өчен жыела торган жир участокларының этик, санитария һәм экология таләпләре нигезендә бүленгән кишәрлекләре тора шулай ук үлгән кешеләрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар.

5.2. Мәет жирләү урыннарын булдыру турындагы карап гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук күмүнең гамәлдәге урыннары жимерелергә тиеш түгел һәм, хәрби күмүләрдән тыш, дайми су басулар, жир тетрәүләрдән һәм башка стихияле бәла-казалардан соң, дайми су басулар, сөргеннәр куркынычы янаган очракта, вәкаләтле орган карапы буенча гына күчерелергә мөмкин.

5.4. Авыл жирлеге территориясендәге ижтимагый зиратлар ирекле жирләү өчен ачык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендәге күмү урыннары түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- 1) ялғыз килеш;
- 2) туганнар;
- 3) диннәр;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрби.

5.6. Авыл жирлекенең ижтимагый зиратлары территориясендә хәрби каберлекләр (хәрби участоклар), бер дин (дин ейрәнү участоклары) үлгән мәрхүм күмү һәм күмү, шулай ук колумбарийлар өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

Зиратның хәрби участокларында күмү өчен 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә вафат булучының булуын раслый торган документлар бирелә.

5.7. Жирләү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Мәрхүмнәң гәүдәсө белән табутны күмү өчен каберләр төзегәндә, кабернең тирәнлеген жирле шартларга бәйле рәвештә (грунтның характеристын һәм грунт суларын

кую дәрәжәсөн) билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабернең озынлығы да ким булмаска тиеш.

2 метр, киңлеге - 1 метр, тирәнлөгө - 1,5 метрдан ким түгел. Барлық очрактарда кабер тәбенең өслеге билгесе گрунт супары басып тору дәрәжәсеннөн 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратын планлаштыру нигездә бирелә. Жирләү урыннары арасындағы аерманың киңлеге 0,5 метрдан да ким була алмый.

5.10. Читән койма куйганда, зурлығы бүлленгән участокның норматив зурлығына туры килергә тиеш. Койманың биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Үләт корылмаларының биеклеге артмаска тиеш

2,5 метр.

5.11. Зиратны планлаштыруны бозып күмү жайламасы рәхсәт ителми, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл читләрендә һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә.

6. Ялғыз күмүләр

6.1. Ялғыз күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы авыл жирлөгө территориясендә ялғыз күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 2,0 м 1,0 x 2,2 м (озынлығы, киңлеге, тирәнлөгө) тәшкил итә.

6.3. Ялғыз күмү урыны бирү түрүндагы гариза ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яисә вафат булучының законлы вәкилләре тарафыннан тапшырыла, ә шундай затлар булмаганда, үлгән кешене (алга таба - мәрәжәгать итүче) күмүне үз өстенә алган башка затлар булмаганда, түрүдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

6.4. Ялғыз күмү өчен урын бирү түрүндагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документынң күчермәсе (нигез күшүмтасы белән);
2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр ялғыз күмү урыны бирү түрүндагы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документынң күчермәсе (дөреслек күшүмтасы белән) мәрәжәгать итүче вәкиленә мәрәжәгать итсә;

3) үлем түрүндагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшүмтасы белән);
4) кремация түрүнде белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, тәргәк өчен);
5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганның күмүгә эчке эшләр органнарының ризалығын раслый торган документ.

7) мәрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

6.5 Ялғыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;
2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның чын исемнәрен тапшырмау;
3) тәкъдим ителгән документларда тұлы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлығында объектив рәвештә дөреслекне раслауны кыенлаштыра.

6.6. Ялғыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булғанда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ялғыз күмү өчен урын бирүдән нигезле баш тарта.

6.7. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

мөрәжәгать итүче белән берлектә зиратны күздә тотыла торган күмү урынының жир кишәрлеген бирү максатларында тикшерәләр;

ялгыз күмү өчен урын бирү турындагы каарны рәсмиләштерә;

күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә теркәп бара.

6.8. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы каар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

6.9. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы каар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь документ рәвешендә тапшырыла.

7. Туган жирләүләр

7.1. Туганнары жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнары күмү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мөмкинлеген исәпкә алыш бирелә.

7.3. Авыл жирлеге территориясендә тугандаш жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең қуләме 2,0 м 2,5 м 2,2 м тәшкил итә (озынлыгы, киңлеге, тирәнлеге).

7.4. Туганнары жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

7.5 Туганнары жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәгө документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшүмтасы белән);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр туганлы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (дөреслек күшүмтасы белән - чагыштыру өчен);

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы күшүмтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, тәргәк өчен);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, туганлы жирләү өчен урын бирү турында яисә туганлы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында каар кабул иту әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы күмүләр

8.1. Авыл жирлекенең жәмәгать зиратлары территориясендә үлүчеләрне күмү өчен Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Буревестник авыл жирлеге алдындагы аерым казанышлары булган урыннар (зоналар) төзелергә мөмкин.

8.2. Мактаулы күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы күмү урыннарында түбәндәгө категориядәге гражданнарга күмү гамәлгә ашырыла:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хезмәт Геройлары;

- 3) Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары;
 - 4) Дан орденының тұлы кавалерлары I, II һәм III дәрәжәдәге Дан орденнары белән бүләкләнгән;
 - 5) Хезмәт Даны орденының тұлы кавалерлары I, II һәм III дәрәжәдәге Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнгән;
 - 6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;
 - 7) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының мактаулы гражданнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге;
 - 8) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы үсешенә өлеш керткән предприятие, учреждение һәм оешмалар житәкчеләре.
- 8.4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге территориясендә мактаулы жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5,0 кв.м (2,0 м x 2,5 м) (2,2 м тирәнлек) тәшкил итә.
- 8.5. Мактаулы күмү өчен урын бирү тұрындағы гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан тұрыдан-турсы вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.
- 8.6. Мактаулы жирләү өчен урын бирү тұрындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:
- 1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);
 - 2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр мактаулы жирләү өчен урын бирү тұрындағы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән - чагыштыру өчен);
 - 3) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының Буревестник авыл жирлеге, Россия Федерациясе алдында вафат булган Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, муниципаль берәмлек Буревестник авыл жирлеге казанышларын раслый торган хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген, танықлыкларның һәм бүләкләүләрнең төп нәсхәләре) документлар (хезмәт кенәгәләре (булган очракта) яисә башка документлар;
 - 4) үлем тұрындағы танықлыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);
 - 5) кремация тұрында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);
 - 6) мәрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгө ризалық.
- 8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү тұрында яисә мактаулы күмү урыны бирудән баш тарту тұрында карар кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрби күмүләр

- 9.1. Авыл жирлекенең ижтимагый зиратлары территориясендә хәрби күмүләр (хәрби участоклар) өчен аерымланған жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.
- 9.2. Хәрби күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.
- 9.3. 8-ФЗ номерлры Федераль законның 11 статьясындағы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгән кешене күмү, үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә хатынының, якын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып рәхсәт ителә.
- 9.4. Авыл жирлекеге территориясендә хәрби жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5,0 кв.м (2,0 м x 2,5 м) (2,2 м тирәнлек) тәшкил итә.
- 9.5. Хәрби күмү урыны бирү тұрында гариза гариза бируде тарафыннан тұрыдан-турсы вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь чыганакта

тапшырыла.

9.6 Хәрби жирләүгә урын би्रү турыйндағы гаризага түбәндәге документлар өстәлеп берелә:

- 1) мәрәжәгать итүченең шәхесен танықлаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);
- 2) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр хәрби жирләү өчен урын бири турыйндағы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итүчегә мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен танықлаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән - чагыштыру өчен);
- 3) үлем турыйндағы танықлыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);
- 4) кремация турыйнда белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);
- 5) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында жирләнергә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар.
- 6) мәрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бири турыйнда яисә мактаулы күмү урыны бирудән баш тарту турыйнда карап кабул итү өлөгө Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Жирләү

10.1. Гамәлдәге кабергә күмү санитария нормаларын үтәп, буш урыннар булганда гамәлгә ашырыла. Күмгәндә табутлар арасындағы ара (табут белән урна арасындағы, урна белән урна арасындағы) вертикаль һәм горизонталь буенча кимендә 0,5 м булырга һәм жир катламы белән тутырылырга тиеш. Жир катламының калынлығы өске табутлардан алып өскә кадәр кимендә 1 метр булырга тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минерализация чоры узгач кына башкарыла, ләкин соңғы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Крмациядән соң урнаны көл белән күмү соңғы күмү вакытыннан соң узган срокка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Авыл жирлеге территорииясендә урнашкан зиратларда туганнар, мактаулы, хәрби күмүләр урынында жирләүгә рәхсәт бири түләүсез гамәлгә ашырыла.

10.4. Жирләүгә рәхсәт бири турыйнда гариза гариза биричә тарафыннан турыйдан-турсы вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

10.5. Жирләүгә рәхсәт бири турыйндағы гаризага түбәндәге документлар күшүп берелә:

- 1) күмү турыйнда танықлык (күмү турыйнда танықлык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турыйнда белешмәләрне күмү кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мәрәжәгать итүченең шәхесен танықлый торган документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән);
- 3) мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр жирләүгә рәхсәт бири турыйндағы гариза белән мәрәжәгать итүче вәкиле мәрәжәгать итсә, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен танықлый торган документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) үлем турыйндағы танықлыкның күчермәсен (нигез ташы күшымтасы белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация турыйнда белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен);
- 7) үлгән кешенең исеменә күмү урыны теркәлгән зат белән туганлык бәйләнешен

раслың торған документлар (яисә тиешле жирләнгән урында күмелгән килеш), йә аның әлеге урында үлгән кешене күмүгә язма ризалығы;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалық.

Жирләу урыны теркәлгән зат вафат булған очракта

жирләүгә рәхсәт бири турындагы гаризага шулай ук теркәлә:

1) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклық (күмү турында таныклық булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмүне теркәу кенәгәсендә булуын билгели);

2) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклық күчермәсен (кабер өчен чын нөсхә күшымтасы белән);

3) кремация турында белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә (чынын теркәп, төргәк өчен).

10.6. Жирләүгә рәхсәт бириудән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялғыз күмү күләменнән чыгып, табут күмү өчен таләп ителгән урында буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торған зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәкле документларның чын исемнәрен тапшырмау;

4) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлығында объектив рәвештә дөреслекне раслауны күннелаштыра;

5) кабергә көл күмүдән тыш (табутка табут күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;

6) аны күмүгә рәхсәт бири турында гариза бирелгән очракта (вафат булучы исеменә рәсмиләштерелгән күмү урынын теркәу турында белешмәләр булмау (вафат булучы исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклық булмаганды).

10.7. Гаризаны карау, жирләу өчен урын бири турында яисә күмү урынын бириудән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Мәрхүмнен мәетләрен (мәетләрен) аеру алга таба яңадан күмү өчен

11.1. Аларны күчереп күмү максатыннан күмгән мәетләрне эксгумацияләу санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алып башкарыла.

11.2. Авыл жирлеге территориясендә урнашкан зиратта вафат булған, вафат булған, жирләнгән мәетне (мәетнә) алуга рәхсәт бири туլәүсез гамәлгә ашырыла.

11.3. Үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алуга рәхсәт бири турында гариза гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан ихтыярый рәвештә кәгазьдә, турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә тапшырыла.

11.4. Үлгән кешенең мәетен (көлен) алуга рәхсәт бири турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклық (күмү турында таныклық булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгәсендә булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклый торған документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслың торған документ, әгәр үлгән кешенең калдықларын (прахны) алу турындагы гариза белән алга таба яңадан күмү өчен мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүченең вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез ташы күшымтасы белән) мөрәжәгать итсә;

4) чыгарылган мәетне (көлне) күчереп күмү урыны булуын раслың торған документ;

5) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешенең мәетен (рухын) алырга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлықта дөреслеген тикшереп торуны объектив күненлаштыра.

11.6. Үлгән кешенең мәетләрен (рухын) алырга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булғанда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, вафат булған мәетне (прахны) аерып алуға рәхсәт бирүдән мотивацияләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешедән мәет калдыкларын (прахны) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

вафат булучының мәетләрен (мәетен) аерып алуға рәхсәт бирә;

күмүләрне теркәү китабына күчереп күмү турында тиешле язма кертүне гамәлгә ашыра (үлгәннең мәетләрен (көлен) алу башкарылган күмү урынында бер үк вакытта күмү турында язманы гамәлдән чыгару).

үлгәннең мәетен алу буенча чаралар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алуға рәхсәт бирү яисә мәетне (прахны) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту турындағы карап мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алуға рәхсәт бирү турындағы яисә үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту турындағы карап мөрәжәгать итүчегә шәхсөн көгөзь документ рәвешендә тапшырыла.

11.10. Үлгән кешенең мәетен (мәетен) алу әшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Үлгән кешенең калдыкларын (прахны) аерып алу әшләре тәмамланғач, ике нөсхәдә үлгән кешенең мәетләрен (мәетен) алу турында акт төзелә, анда үлгәннең мәетен чыгару буенча эш урыны, датасы һәм тәмамлану вакыты, аның исеменә күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең мәетләрен (мәетен) алу турындағы актның беренче нөсхәсе вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка имза астында бирелә.

11.11. Жирләү урынында бер генә үлгән кешенең мәете (мәете) жирләнгән очракта, күмү турында таныклық алына.

12. Жирләүләрне теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Авыл жирлеге территориясендә урнашкан жәмәгать зираты территориясендә житештерелгән һәр күмү вәкаләтле орган тарафыннан күмүләрне теркәү кенәгесендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын теркәү, күмү урыны теркәлгән затның вафат булған очракта, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мөрәжәгать итү характерында була.

Жирләү урыннарын яңадан теркәгән өчен түләү алышмый.

12.3. Күмү урынын яңадан теркәү турындағы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә көгөзь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклық (махсуслаштырылган хезмәтне күмү турында таныклық булмаган очракта, исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгесендә булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклый торған документ күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торған документ, әгәр күмү урынын яңадан теркәү турындағы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән чагыштыру өчен);

4) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торған затның шәхесен раслаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торған зат вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торған документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарыла торған зат вәкиленең шәхесен таныклый торған документ күчермәсе (чынбарлыгын чагыштыру өчен күшүп);

6) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклық яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (исеменә күмү урыны теркәлгән затның вафат булуы очрагында);

7) күмү урыны теркәлгән затның исеменә теркәлгән затның туганлық бәйләнешен раслыый торған документлар исеменә күмү урыны теркәлә йә тиешле жирләнү урыны теркәлә торған зат белән яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген объектив рәвештә расларга қыен;

3) күмү урынын теркәү турында, исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарылган гариза бирелгән очракта (күмү турында таныклық булмаганды) мәрхүм исеменә күмүне теркәү китабында белешмәләр булмау.

12.6. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен курсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән нигезле баш тарта.

12.7. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

күмү урынын яңадан теркәү турындағы каарны рәсмиләштерә;

тиешле язманы күмүләрне теркәү китабына кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү яисә күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындағы каар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү турындағы яисә күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындағы каар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь чыганактагы документ рәвешендә тапшырыла.

12.10. Жирләү урыны кабат теркәлгән затка вәкаләтле орган күмү турында таныклық бирә.

13. Жирләүләр турында таныклыкларны рәсмиләштерү

13.1. Жирләү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле жирләү турында таныклық төзелә һәм бирелә.

13.2. Жирләүләр турында, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчегә кадәр башкарылган таныклыкларны рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турындағы таныклыкта түбәндәгеләр күрсәтелә:

жирләү булдырылган территориядәге ижтимагый зиратның исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы);

жирләү төре (ялгыз, туганлық, дин тоту, мактаулы, хәрби);

күмү үлчәме;
зиратта күмү урыны (квартал номеры һәм күмү участогы);
күмү теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы - булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнгә кадәр башкарылган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү хакында гариза мөрәҗәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәҗәгать иткәндә, ирекле рәвештә қәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турындагы гаризага тубәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшүмтасы белән);

2) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр күмү турында таныклыкны рәсмиләштерү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез күшүмтасы белән чагыштыру өчен);

3) тиешле урында күмелгән үлгән кешегә карата вафат булу турында таныклык күчермәсен (кабер өчен чын нөсхә күшүмтасы белән);

4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, тиешле урында күмелгән көлле урна (кабер өчен чын нөсхә күшүмтасы белән);

5) тиешле урында күмелгән үлгән кеше белән тугандаш мәнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныланган күчермәләре.

Күмү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булса, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3 - 5 бүлекләрендә күрсәтелгән документларны тапшырмыйча рәсмиләштерелә.

13.6. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен тубәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген объектив рәвештә расларга қыен;

3) элек башка затка юкка чыгарылган урынга жирләү турында таныклык бирү;

4) күмелгән жирләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләр булмау.

13.7. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдә нигезле баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү турында таныклыкны рәсмиләштерә һәм бирә.

13.9. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап мөрәҗәгать итүчегә шәхсән қәгазь чыганакта документ рәвешендә тапшырыла.

14. Зиратларны карап тоту һәм карап тоту қагыйдәләре

14.1. Ижтимагый зиратларны тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә конкурс процедуralары (шартнамәләр) нигезендә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшкуарлар) белән контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Ижтимагый зиратларны карап тоту буенча подряд эшләре жирләү

билгеләнешендәге объектларны ағымдагы ремонтлауны, капиталь ремонтлауны, дәүләт саклавындагы каберләрне һәм һәйкәлләрне карап тотуны, әгәр күмү бюджет акчалары исәбеннән башкарылган булса, зират территориясен жыештырганда һәм чүп-чар чыгарганды;

14.2. Жирләу өчен жаваплы гражданнар күмү урыннары территорияләрендә чисталыкны һәм тәртипне тәэммин итәргә, билгеләнгән урыннарда чүп-чар складларга, күмү участокларында тере киртәләрне һәм чәчәкле утыртмаларны карага, кабер корылмаларын (киртәләрен) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын тәртипкә китерергә, һәйкәлләрне һәм коймаларны урнаштырырга, яңадан тәзергә һәм аларны тәшерергә бурычлы.

14.3. Күмү билгеләнешендәге объектлар территориясе буенча табутларны (вафат булғаннарның гәүдәләрен) ташу һәм күчерү өчен катафалка-арбалар, катафалка-саны, катафалка-носилкалар, ә урналарны күчерү өчен катафалка-носилкалар булырга тиеш.

14.4. Авыл жирлеге территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә.

Үлгәннәрне күмү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зираты территориясендә килүчеләр тыңлык һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зираты территориясендә килүчеләргә тыела:

1) сәяси, идеологик, раса, милли яисә дини нәфрәт мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль тәркемгә карата нәфрәт яисә дошманлык мотивлары буенча һәйкәлләргә, күмү урыннарына яисә күмү билгеләнешендәге объектларга тиешле эчтәлектәге язмалар яисә рәсемнәр тәшерергә;

2) жәмәгать зираты территориясен чүпләргә;

3) агачларны һәм қуакларны кисүне башкарырга;

4) этләр йәртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга;

5) учаклар кабызырыгра;

6) ком, балчык табарга, дерн кисәргә;

7) яшел утыртмаларны бозарга;

8) исерткеч эчемлекләр эчәргә һәм айнык булмаган хәлдә;

9) грунт казырыгра, төzelеш һәм башка материаллар запасларын калдырырыгра;

10) чүп-чар, сүтелгән иске кабер ташлары (кабер ташлары), әлеге максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда коймалар салырга;

11) үз белдеге белән кабер казырыгра һәм күмү эшләрен башкарырга;

12) ябылганнын соң зират территориясендә булырга.

14.7. Зиратларга массакуләм килү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан эш һәм зиратларга бару өчен махсус режимнәр көртөлөргә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Тармакта законнарны бозган өчен жаваплылык күмү һәм күмү эше

Жирләу һәм күмү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

Күшымта
Татарстан Республикасы Яңа
Чишмә муниципаль районы
Буревестник авыл җирлеге
башкарма комитеты карары
белән расланган Нигезләмәгә
2024 елның 28 маеннан №11

Исемлек

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Буревестник авыл җирлеге
территориясендә урнашкан зиратлар

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Жәмәгать зиратының урнашу урыны (адресы)
	Православие зираты	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Волчья Бистәсе авылы Буревестник авыл җирлеге (кадастровые номера: 16:31:090101:14)

Яңа Чишмә муниципаль
районы Буревестник авыл
жирлеге башкарма комитеты
каарына 2 нче күшымта
Татарстан Республикасы
2024 елның 28 маеннан №11

Таләпләр

мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына, хатынына, якын туганнарына, башка
туганнарына, үз өстенә бурыч алган законлы вәкилгә яисә башка затка

Үлгән кешене күмүне тормышка ашыру

№ п/п	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтнең исеме	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем таныклығын рәсмиләштерү
2	Каберне һәм жирләү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү	1. Транспорт чарасы белән тәэммин иту һәм китерү (йөкләү-бушату эшләрен кертеп һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба үлгән кешенең) гәүдәсе (калдықлары)булган урынга күчерү): 1) завод шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут; 2) жирләү өчен кирәkle башка әйберләр: 80 x 200 зурлыктагы 1 ятма; мендәр – 40 x 40 см зурлыктагы 1 кисәк; 3) жирләү ритуаль теркәлү билгесе. 2. Каберне тышлау, жирләү өчен кирәkle башка әйберләр күренеп торган кимчелекләргә (тишектәр, тишектәр, кисәкләр)ия булырга тиеш түгел
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) зиратка (крематорийга) ташу	1. Үлгән кеше белән табутны алып чыгып, аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-йөклө, катафалка-саналарда башкарыла (елның вакытына карап). 2. Үлгән кеше белән табутны жирләү урынына (кремация) махсус транспорт чарасы белән ташыйлар. Үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен кулланырга рөхсәт ителә, азық-төлек чимал һәм азық-төлек ташу өчен кулланылган автотранспорттан тыш. Үлгән кеше белән табутны ташу вакытында шофер тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаудан качарга тиеш. Ташу вакытында табутка зыян килмәскә тиеш. 3. Каберне үлгән кеше белән күмү урынына (кремация) күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-йөклө,

		<p>катафалка-саналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгөн кеше белән табутны ташыгандан соң һәм күмгәннән соң, транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рәхсәт ителгән дезинфекция чарапары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	Жирләү (кремация һәм аннан соң көл урнасы бирү)	<p>1. Жирләү вакытына гаризада курсәтелгән урында үлгөн кеше белән табутны (жәсәд урнасын) күмү өчен каберлек булу тәэммин ителергә тиеш.</p> <p>2. Жирләү өчен каберне казу күл яки механик ысуул белән башкарыла.</p> <p>Кабер белән күмгәндә кабернең озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, кинлеге 1 метр, тирәнлеге 1,5 метр, жир өслегеннән табут капкачына кадәр ара 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, кинлеге 1 метр, жир өслегеннән көл урнасына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рәхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне кремацияләү рәхсәт ителми.</p> <p>5. Жирләү буенча хәзмәтләр комплексы курсәту (кумелгән урнаны күмү):</p> <p>1) кабер капкасын ябу (кабер белән күмелгәндә генә);</p> <p>2) табутны (тузанлы урнаны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулык урнаштыру белән каберне күмү;</p> <p>4) каберенә ритуаль теркәү билгесе урнаштыру (үлгөн кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда); аның туган һәм үлгөн көннәре (шундый мәгълүмат булганда), жирләүнен теркәү номеры).</p> <p>6. Кремация буенча хәзмәтләр курсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә курсәтelerгә тиеш.</p> <p>Тузан салынган урна һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгатьтән соң бирелә.</p> <p>Урнаны тузан белән жирләү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләүнә гамәлгә ашырганда:</p> <p>1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара 0,5 метрдан ким түгел;</p> <p>2) күрше каберлекләрнең (коймаларның, һәйкәлләрнең, кабер плитәләренең) саклануы</p>

Яңа Чишмә муниципаль районы Буревестник авыл жирлеге башкарма комитеты карарына 3 нче күшүмтэ Татарстан Республикасы 2024 елның 28 маеннан №11

Таләп

Ире, якын туганнары, башка туганнары яки үлгөн кешенең законлы вәкиле булмаган очракта жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына яки аларны жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләү бурычын үз өстенә алган башка кешеләр һәм шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәр булмаганда

№ п/п	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтнең исеме	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Тән килеме	Үлгөн кешенең килеме махсус килемне үз эченә ала килем һәм аяк килем
3	Каберне һәм жирләү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү	1. Транспорт чарасы белән тәэммин иту һәм китерү (йөкләү-бушату эшләрен кертеп һәм турыдан – туры үлгөн кешенең (алга таба үлгөн кешенең) гәүдәсе (калдыклары)булган урынга күчерү): 1) завод шартларында сыйфатлы агачтан әшләнгән агач табут; 2) жирләү өчен кирәkle башка әйберләр: 80 x 200 зурлыктагы 1 япма; мендәр – 40 x 40 см зурлыктагы 1 кисәк, аяк килеме; 3) жирләү ритуаль теркәлү билгесе. 2. Каберне тышлау, жирләү өчен кирәkle башка әйберләр, үлгәннәрне киендерү өчен килемнәрдә күренгән кимчелекләр (тишекләр, тишекләр, кисәкләр)булырга тиеш түгел
4	Үлгөн кешенең гәүдәсен (мәетен) зиратка (крематорийга) ташу	1. Үлгөн кеше белән табутны алып чыгып, аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-йөклө, катафалка-саналарда башкарыла (елның вакытына карап). 2. Үлгөн кеше белән табутны жирләү урынына (кремация) махсус транспорт чарасы белән ташыйлар. Үлгөн кеше белән табут өчен транспортның башка төрен кулланырга рөхсәт ителә, азық-төлек чимал һәм азық-төлек ташу өчен кулланылган автотранспорттан тыш.

		<p>Үлгөн кеше белән табутны ташу вакытында шофер тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаудан качарга тиеш.</p> <p>Ташу вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Каберне үлгөн кеше белән күмү урынына (кремация) күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-йөклө, катафалка-саналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгөн кеше белән табутны ташыганнын соң һәм күмгәннән соң, транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рәхсәт ителгән дезинфекция чарапары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	Жирләү (кремация һәм аннан соң көл урнасы бирү)	<p>1. Жирләү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгөн кеше белән табутны (жәсәд урнасын) күмү өчен каберлек булу тәэммин ителергә тиеш.</p> <p>2. Жирләү өчен каберне казу күл яки механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Кабер белән күмгәндә кабернең озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, кинлеге 1 метр, тирәнлеге 1,5 метр, җир өслегеннән табут капкачына кадәр ара 1 метр.</p> <p>Урнаны җиргә күмгәндә кабернең озынлығы 1 метр, кинлеге 1 метр, җир өслегеннән көл урнасына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рәхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне кремацияләү рәхсәт ителми.</p> <p>5. Жирләү буенча хәзмәтләр комплексы күрсәту (кумелгән урнаны күмү):</p> <p>1) кабер капкасын ябу (кабер белән күмелгәндә генә);</p> <p>2) табутны (тузанлы урнаны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулық урнаштыру белән каберне күмү;</p> <p>4) каберенә ритуаль теркәү билгесе урнаштыру (үлгөн кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда); аның туган һәм үлгөн көннәре (шундый мәгълүмат булганда), җирләүнен теркәү номеры).</p> <p>6. Кремация буенча хәзмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә күрсәтелергә тиеш.</p> <p>Тузан салынган урна һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгатьтән соң бирелә.</p> <p>Урнаны тузан белән жирләү бары тик җиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләүне гамәлгә ашырганда:</p> <p>1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара 0,5 метрдан ким түгел;</p> <p>2) күрше каберлекләрнең (коймаларның, һәйкәлләрнең, кабер плитәләренең) саклануы</p>